

EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pessetes trimestre PAISOS D'UNITO POSTAL. 9 pessetes trimestre ANY I Barcelona, dimars 14 de juliol de 1908 NUM. 889 PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 500 pessetes trimestre BARCELONA. 150 pessetes cada mes Cts. 5

CAP D'ANY DE LA MORT DE
DON JOAN URIACH Y FELIU
OCORREGUDA EL DIA 15 DE JULIOL DE 1907
Havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Sa viuda, fills, filla, filles polítiques, néts, nétes, germans y germanes polítiques (presentes y ausents), nebots, nebots polítiques, cosins, demés família y la raó social **J. Uriach y Felu**, **Societat en Comandita**, al recordar a llurs amics y coneguts tant dolorosa perduda, els preguen que's serveixin assistir a alguna de les misses que per al bé etern del difunt se celebraran demà, dimarts, dia 15 de juliol, de deu a dotze, a l'Església parroquial de Sant Josep (Santa Mònica), per qual acte de caritat els quedaran sempre agraïts.

El dol se dona per despidit. No's convida particularment.

L'Emm. y Rvdm. senyor Cardenal, Bisbe de Barcelona, y els Illms. senyors Bisbes de Vic y Girona s'han dignat concedir, respectivament, a llurs diocessans 30, 30 y 30 dies de indulgència per cada acte de pietat que practiquin en be de l'ànima del difunt.

EL SENYOR
D. JOSEP VILARDAGA Y CASTELLS
Ha mort, havent rebut els Auxilis Espirituals y la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Sos afligits esposa donya Manuela Buxó y Durán, fills Josep, Teresa, Dolores y Manuela, germans y germanes polítiques, oncles polítiques, nebots, cosins y demés parents, y el jove en Josep M. Casaramona, al participar a sos amics y coneguts tant sensible perduda, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Portal Nou, número 50, primer pis, avui dimars, 14 de juliol, a les quatre de la tarda, pera acompanyar el cadavre a l'Església Parroquial de Sant Pere de les Puelles y d'allí al Cementiri Nou

No's convida particularment

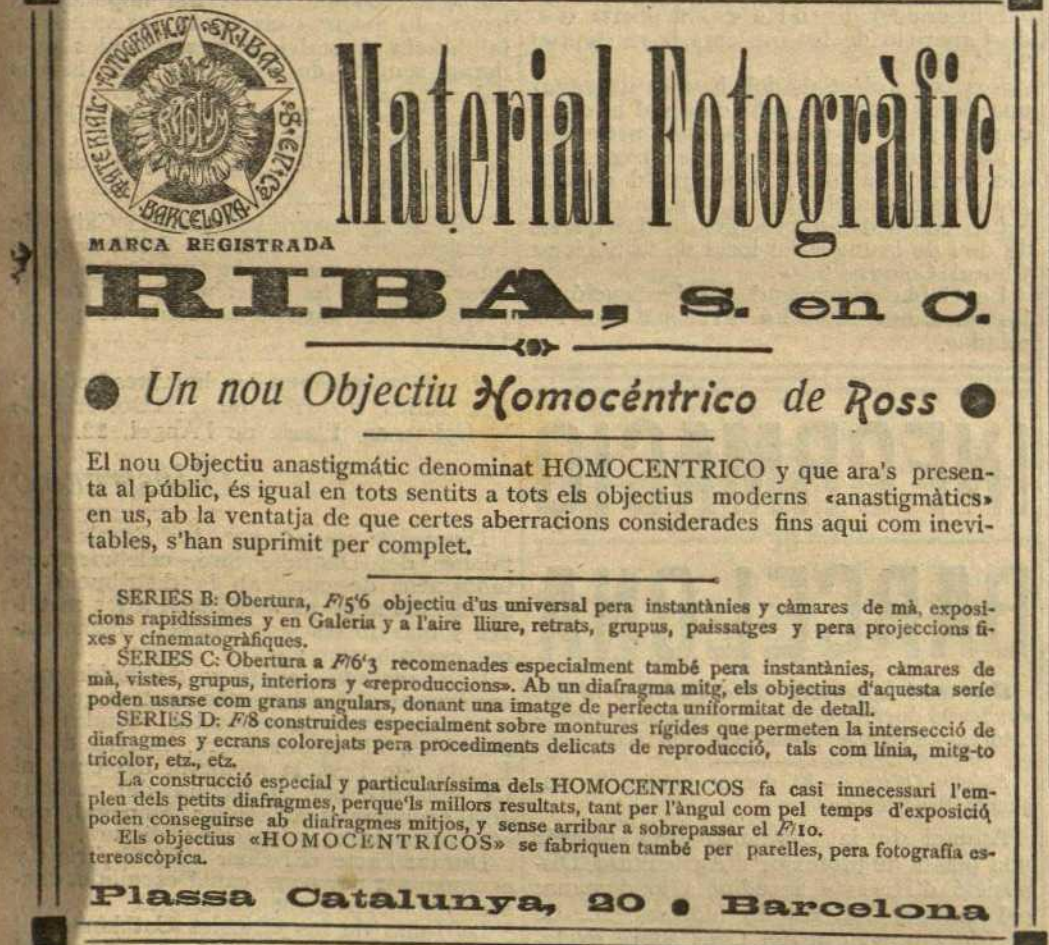

CATALANA GENERAL DE CRÉDIT
FUNDADA L'ANY 1856

AGENCIA ENSANXE CENTRAL AGENCIA DE GRACIA
PLASSA CATALUNYA, CARRER FONTANELLA DORMITORI SANT FRANCISCO, 2 CARRER MAJOR, 135

Banca-Borsa, (Espanya y Extranjer) • Cofres-Forts
Capons • Cambi de Monedes • Obres públiques

Expléndida Cambra acorassada ab caixes de lloguer de diferents mides y preus - Novíssim model de construcció desconegut a Barcelona

Material Fotogràfic
RIBA, S. en C.

Un nou Objectiu Homocèntric de Ross

El nou Objectiu anastigmàtic denominat HOMOCENTRICO y que ara's presenta al públic, és igual en tots sentits a tots els objectius moderns anastigmàtics en us, ab la ventajosa de certes aberracions considerades fins aquí com inevitables, s'han suprimit per complet.

SERIES B: Obertura, f/5.6 objectiu d'us universal pera instantànies y càmeres de mà, exposicions rapidíssimes y en Galeria y a l'aire lliure, retrats, grups, paisatges y pera projeccions fixes y cinematogràfiques.

SERIES C: Obertura, f/8 y recomanades especialment també pera instantànies, càmeres de mà, vistes, grups, interiors y reproduccions. Ab un diafragma mitjà, els objectius d'aquesta serie poden usar-se com grans angulars, donant una imatge de perfecta uniformitat de detall.

SERIES D: f/8 construcció especial sobre montures rígides que permeten la intersecció de diafragma y oculars col·locats pera procediments delicats de reproducció, tals com línia, mitg-to tricolor, etc., etc.

La construcció especial y particularíssima dels HOMOCENTRICOS fa casi innecessari l'empleu dels petits diafragmes, perquè's millors resultats, tant per l'angul com pel temps d'exposició poden aconseguir-se ab diafragmes mitjos, y sense arribar a sobrepassar el f/10.

Els objectius "HOMOCENTRICOS" se fabriquen també per parelles, pera fotografia estereoscòpica.

Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

El Sol - Boqueria, 33 y 35, y Cegos, 2
Merceria y genres de punt

Guants al senyora... desde 1'00 ptes.
Mitones... 0'75
Vestits brodats... 15'00

SE LIQUIDEN TOTS ELS ADORNOS AB 50 PER 100 DE REBAIXA

MOSAICS E F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

volució, com a instant en que la rebel·dia del Poble fou eternitat y visqué tota en unes hores y el gest multiforme de les turbes va ésser gest únic. —Antic Règim.—Nou Règim.—Es una gran fulla ont diu «14 de juliol», lo que mitjança entre aquelles dues designacions, interposant un mur de segles, una llargaria immensurable d'evolució, en el llamp d'un sol dia ont prengué forma aquest meteor extrany, l'història, meteor visible sols pera'ls qui veuen quan ell és apagat. —14 de juliol, doncs, és una lluentor sideral entorn de la que's destinen les òrbites concèntriques de tot un sistema astronòmic.

Quan un pronuncia aquest sol mot: «Marselles», l'etern infant que hi ha en nosaltres, l'infant qui delira per les estampes fullejades a un recó d'escriptori, veu tot seguit la famosa pintura de Pils, Rouget de l'Isle cantant el seu himne a casa d'un Dietrich, el emaire de Strasburg. Aquella veu que un creu sentir, el cançoneig familiar d'aquella música engrasadora, aquell moviment de bras, com arregant a tropes invisibles, estaven destinats a recórrer la terra, a posar el bat de tots els cors a l'unison, a fer rimar la paraula de tots els idiomes ab la paraula encoratjadora de l'himne del Rhin. Els soldats qui combatien contra Bouille eren l'avanguardia d'un exercit qui demà combatria per tot arreu aqueixa ombra odiada, metàfora de club y gegant ofert a la llansa de tot Quijote: els ciutadans.—Així també quan un diu «14 de juliol», creureu entreveure la vella fortaleza de París obrir el seu ventre, com un Moloc, a l'impuls de l'ariet del poble en alsament. No és tant una victòria de poble armat sobre tropes del rei, com un gest de ruptura ab tot un pes d'història morta y odiosa. ¿Que la revolta fou brutal? Ah, vosaltres, els qui, d'aquelles diades, veieu més aviat els caps de Laumay y de Flesselles enlairats sobre piques, degotant sang sobre'ls carrers de París, que no la figura de Camille Desmoulins parlant a la multitud sota els castanyers del Palais-Royal y distribuint, com escarapelles, rams de verdor estenuada; penseu que en aquells minuts tràgics, davant la Bestia-Turba, embudida per centures de servitut y baixesa, el Monstre descobria el seu flanc ferit de llansa; y la seva sang, oferrida a la multitud com a dins un calzer, cridava la sang, més sang, en un comens d'aquella ubriaguesa destinada a esdevenir furor.

Curios. A Fransa (no, millor diríem a París) la Bastilla s'entruenava per un atac del poble; la revolució, desde els seus comensos, era cosa popular, era «república». A Espanya, ben a l'inversa, la revolució (ja fallida, pot dir-se) va ésser sempre incògnita, declamació d'oradors afrancesats o disquisició llibresca d'erudits. Quan les presons de l'Inquisició (paraules a les de la Bastilla) foren esventrades solennement pel picot dels constitucionals, la multitud, bona tradicionista, bona espanyola, roncava sordament, cridant a sacrelegi... Per qualche cosa el terror espanyol, el de 1824, repercutit després fins a Narváez, va ésser un terror realista.

Companys: en el dia d'avui, per la nostra doble significansa de republicans y catalanistes, el símbol de la llei opressora qui tomba en la forma palpable, vulnerable y enrumable de Bastilla és una festa nacional. El rellotge senyala l'escolament d'una anyada més, desde aquell dia... En l'ombra futura, els ulls nostres s'empeyenen en destriar, vagament, Bastilles qui cauen... ¡A la gloria de les columnes de juliol que s'hi dreuen un dia, al centre de magnífiques plagues noves, entre jocs d'infants y pululaments de pobles lliberts!

GABRIEL ALOMAR

TOT PASSANT
No ha sigut res

Durant dies y dies s'anaren acumulant espesses nuvolades en l'horitzó polític. Tot creu sinistres presagis, anunci de propers y terribles cataclismes. El grop se feia immens, massassador; en les seves entranyes rondava sordament l'ira dels futurs llampes; inconegudes, misterioses corrents l'engroixien a cada punt, inflaven a cada instant les seves tonjantes negres, portadores de pedra seca. Y tot d'una, quan la tempesta semblava més imminent, quan tots esperaven esporguïts els primers trons, senyal de la pedregada, el grop s'ha desfet per si mateix, els nuvols s'han fos ràpidament y ha tornat a lluir el sol en el cel ras y seré de la política madrilenya.

Per què s'ha esvaït el grop? Misteri. Les causes que aparentment l'havien fet congregar, iguals existeixen ara que abans. No s'ha modificat res de lo que havia servit d'excusa pera aixecar l'enrenou. Les mancomunitats continuen figurant en el projecte de llei en igual forma que una setmana endarrera, y el Govern persisteix en voler mantenir obertes les Corts tal com ha sigut sempre'l seu propòsit. Y en canvi hi que tant cridaven dies passats ja no esvaloten y la premsa anomenada militar posa sordina a les seves manifestacions y fins algun dels seus representants, algun dels que més s'ha distingit altres vegades per la virulència dels seus atacs contra Catalunya, surt a la defensa de les mancomunitats, cantant entusiàsticament les llurs excel·lències.

Tot així demostra una cosa. Que per sota les apariències de la política espanyola hi ha una força omnipotent, una voluntat contra de la qual res pot oposar-se, davant de la qual tot cedeix, tot se blinca. Divorciades per complet del poble, sense contacte ab la massa, sense tenir darrera l'estat major de prohoms una força viva d'opinió, les oligarquies dinàmiques no poden ni pensar en resistir les ordes d'aquesta voluntat sobirana. Així's lliberals, en l'hora present, malgrat l'espero de la fam, que'l llarg dejuni ha fet irresistible, abandonen l'ur actiu de combat a mort contra'l Govern, se resignen, humils, a esperar que's arribi'l torn d'entaularse a la menjadora del Presspost, y tota

la llur cridoria de l'altra setmana se resol en el gest d'estrenger un parell de punts la ciolla de la correa que cenyix la primor de llur ventre.

J. PONS Y PAGÉS

LES PARTITURES WAGNERIANES EN CATALA
TANHAÜSER

Primer «Lohengrin»; després «Els Mestres Cantaires»; ara «Tanhäuser»; aviat «Tristán y Isolda» pera l'edició del qual ja s'ha comensat la subscripció. Tot aquest camí ha recorregut l'Associació Wagneriana desde'l dia en que l'amor a Catalunya y a l'obra de Wagner va fer comprendre als seus directores que era possible portar a cap una edició catalana de les partitures del Mestre.

Potser cap altra entitat o corporació catalana pot envanir-se com aquesta benemèrita y heròica «Associació» d'haver realitzat dintre de la seva esfera d'acció una obra que té caracter definitiu. La nostra renaixensa nacional tant com ha estat pròdiga en iniciatives y projectes ha estat molt escassa en realitats d'algun valor. La majoria de les coses aquí's fan a mitges o malament, y per lo mateix que comprem perfectament que tot així és molt natural que succeeixi en una societat que està tot just en els comensaments del període de formació, és més grossa la nostra satisfacció al veure la manera esplèndida com la Wagneriana realitza la missió augusta d'educació artística que ab la seva constitució va imposar-se.

La seva feina no tindrà potser la brillantor d'altres; però com cap altra és sòlida, perquè en el seu respecte no té defectes que ab el temps puguin fer desaparèixer o aminorar cap dels seus mèrits altíssims. Com cap altra per lo tant mereix l'apoi dels catalans. Y consti que al donar-li no fan més que complir ab el seu dever, car és dever de tots els que poden ferho ajudar a la realització d'aquelles obres que contribueixen a aixecar el nivell artístic y enriquir l'esperitualitat dels pobles.

Es necessari per lo tant l'esforç—modest esforç—de tots els que's troben en condicions materials pera ferho y són molts, pera que l'edició catalana pera cant y piano dels drames de Wagner pugui portar-se a terme ben aviat y sense entorpeciments. És un veritable monument a la memoria del gran creador d'una nova forma de drama, del qual l'Associació Wagneriana n'ha posat la primera pedra; acarlo té d'ésser un compromís d'honor pera tots els catalans que's preocupen de la vida artística de Catalunya.

A. B. C.

SPORTULA
Moia-Imatge

Jo pensava: aquestes notes, ràpides apuntes de vida qui passa, assequibles a la lectura de tots, perquè a ningú roben un escriptol de temps; plàsticament suggestives, sollicitant la vista del lector ab la curtetat de sonet de llurs dimensions; prenent esser distretament llegendes, suplicantho com a postulants humils sota'l pòrtic frontal del diari; aquestes notes tenen, com a ideal, un sol fi: resoldre en imatge, sensible, clara de relleu, com sobre una medalla de Chapiro o Roty, l'idea petita Minerva, qui cada matí surt, com d'un ou, de la nostra pensa. Idea és, originariament, imatge. Però'l lèxic banal del nostre acostumat raciocini, intel·lectualisanta massa exclusivament, li lleva tota força de comunicació ab els demés, ab els qui ens llegeixen o escolten. El talent de l'escriptor és, en resum, la facultat d'imaginar aquelles idees, lo qual és, a la fi, idealitzar de veritat. És una operació semblant a aquella per la qual les idees de divinitat, fredes y teològiques, esdevenen, fent-se art, ídols o ícones: així és, tota religió, tot culte, el de Déu, el de Patria, el de Pervénir.

No voldria que aquest raonar meu d'avui, sobre coses tant subtils, produís, a l'inversa, una obscuresa en els conceptes que ara mateix exposo, una seca intel·lectualitat d'expressió, incompreensible a vosaltres, amics, y aspra a la lectura. No passeu encara sobre les meves paraules presents, no'm rebutgeu, que ara mateix us posaré, com a final, com a fons de la meva Sportula, unes imatges...

N'hi ha, d'aquestes idees • efígies, n'hi ha que lliquen sobre'l lector com a nau sobre la mar, y no deixen sobre l'esperit més que'l solc de una estela, qui s'esborra aviat.—D'altres n'hi ha qui rodren sobre vosaltres (no és així?) com a carrosses, deixant de llur pas la doble línia de unes rodes, qui duren ja més temps, fins que la pols les cobreix, o les desfigura la pluja.—D'altres, en fi, vos penetren com a llanses, arriben al fons darrer de la vostra ànima, us fan vessar gotes de sang viva d'esperit, com en un sacrifici, y us deixen la ferida oberta de llur escissió y la recordansa perenne de llur intensitat.

¡Oh, com seria goig meu l'haver pogut, qualche vegada, dilacerarvos així ab l'agudesia de la meua paraula, ab la força de penetració del meu esperit!

FOSFOR

Notes y comentaris
PASSANT DE LLARG

«El Liberal» de Madrid s'ha indignat contra nosaltres y la nostra prosa. No hi ha trobat altre calificatiu que'l de «tabernaria». El periòdic de major circulació a la ciutat de les tavernes, no té res d'extrany que no hagi trobat altre adjectiu. Nosaltres el perdonem. La ploma del Vicenti està molt nerviosa, amovant les fresques aures de les ríes gallegues. Comperem, molt corteses, que no abondi en un lèxic suau y pulcre ab nosaltres el periodista que per culpa de la política catalana té d'estuejar per la xarxera de San Jerónimo.

Una «Sportula» den «Fosfor», sobre en Castelar, ha estat la causa de l'enueig. «Seria ofender a Castelar el discutir sobre sa gloria com gente tan menuda». «Fosfor», és Gabriel Alomar, y en Gabriel Alomar, intel·lectualment, personalment, té una valoració mil vegades superior a tota la redacció de «El Liberal», desde el director, fins als ordenances, passant pels col·laboradors, se diguin Dícanta o Zozayas.

Però i per què extranyar-se de què's discuteixi la personalitat den Castelar? A Espanya, ningú ha caigut de tant alt com en Castelar. D'ídol se transformà en blanc de tots els dictaris. Els periòdics salines agotaren les seves ríones ab la ploma y el llapis. No's respectà res den Castelar, ni la seva llar, «El Motín», «Don Quijote», etc., el vestien de dona. Y darrera del nom den Castelar sempre seguia quelcom de denigrant o burlesc. Si tots, carlins, monarques, republicans, han tingut y tenen el dret de crítica ab en Castelar, i per què pera la premsa catalanista ha de ésser intangible la seva memoria, sobre tot quan no fem res més que analitzar a través del nostre ideal polític y artístic, l'obra de l'orador espanyol, sense usar aqueixa prosa que «El Liberal», mentint, ens atribueix?

Carta de Madrid

Avui corren ab menys insistència els rumors de crisi. «La Correspondencia Militar», un l'enguatge menys violent, tot sembla indicar que la tempestat no esclatarà per ara, y que tindrem Maure per algun temps més. Però tot així cal dir-ho en condicional, perquè un incident imprevist pot acumular l'electricitat en els nuvols tempestuosos, enduents als que ocupen el poder.

Conjurat o no el perill, de moment, següent (al dir dels ministerials) les Corts obertes, discutint el projecte d'Administració local, ab tota calma, sense pròrroga de les sessions, ni acudir a cap mèdi violent fins a l'agost o setembre, en què data se donarà la batalla decisiva, puig en Maure vol quel projecte d'Ad-

els exercicis als cantos escolars baix la direcció del mestre senyor Gibert. Vinguereu després els exàmens de les seccions Elemental i Superior en que demostraren com ho havien fet ja en els anteriors, el professor senyor Rubí. Al final, cantaren altres composicions i a prec del públic els Segadors.

S'als llavors don A. Vidal Parera, professor de l'Escola Normal qui, tot enllatint la tasca educativa de l'Ateneu, feu remarcar l'importància de l'antropometria i interessà a tots per la creació de registres d'aquella mena en les Escoles ab tots els elements i aparells necessaris.

Parlà després el regidor pel districte senyor Gals, feu oportunes reflexions als nois i als pares glosant els conceptes de Estudi i Treball i declarant-se ferm defensor de la cultura i conveniut autònomista.

El senyor Cararach, que duia la representació de l'Arca, digué curtes paraules i recullí algunes idees de les expressions dels senyors Vidal, Gals i Rivera, que clougué la sessió.

Totom sortí ben satisfet del local, de l'interès en una sala propera a admirar la notable exposició de dibuixos dels alumnes que estaven col·locats sobre tapissos de les quatre barres, elogiant degudament als mestres senyors Bassas i Martorell, als nois i als pares aplaudiments coronats i fins interromperen sovint durant la segona festa, els exercicis dels nois i els discursos dels oradors.

Joyas con o sin pedrería a precio de ganja. Puertafranca, 20, pral. «La Modelo».

L'Amatament de Sant Feliu de Guixols ha concedit una subvenció de 450 pessetes a l'Escola Horaciana d'aquella localitat per l'intercanvi escolar que ha d'efectuar durant el proper agost ab l'Horaciana de nostra ciutat. Esperem que nostres regidors correspondan dignament, donats els beneficis que'l projecte se de dur la nostra escola, a l'exemple dels seus regidors de Sant Feliu de Guixols.

Pèrits Industrials. Fins al 30 de juliol inscrit interns el Pensionat Escolar Industrial a Vilanova i Geltrú. — Raó: Martorell—Font, Sant Feliu de Llobregat.

Del Govern civil

Per infringir la llei del descans dominical el darrer diumenge varen ésser denunciats per la policia els amos de 4 barberies i 18 taverners.

Un dels taverners fou portat al jutjat per haver presentat resistència als agents de l'autoritat quan li manaren que complís la llei.

Ahí al matí va tornar de La Pobla de Lillet el senyor Ossorio. Se mostrà molt satisfet del viatge.

Una senyora ha denunciat a la policia que un subjecte li reté indegudament en subrat a un fill seu de 7 anys d'edat. El jutjat intervé en l'assumpte.

Lletres i arts

Aviat tindrà lloc a l'Hostiatge del Foment Autonomista Català un concert de violoncel·la i violí a càrrec de la nena Aurelia San Cristòfol i el jove Francesc Costa.

Tribunals i jutjats

No va celebrarse ahir cap judici d'importància. El resultat d'ells fou: l'absolució del senyor Cardenal, acusat de delictes de sedició; la condemna a la pena de tres anys, sis mesos i 21 dies a Joan Almagro, presuntat p' haver robat un relloge i 8 pessetes d'una casa de despeses; i l'imposició de la pena de 4 mesos i un dia i 8 mesos i onze dies al processat Josep Rodonard, pels delictes de haver entrat a un dipòsit de carbó i haver-se endut gènere per valor de 55 pessetes.

Senyalaments pera avui: Les seccions de primera i segona de lo criminal, no actuaran.

En la secció tercera, se celebraran dos judicis procedents del jutjat de l'Hospital, el primer instruit contra Antoni Rovira i Virgili, per suposat delictes d'injúries a la nació i el segon, per el d'estafa i lesions, figurant en aquest com a processat, Dionís Enrich Ferré.

Fets diversos

Al carrer de Muntaner toparen un tramvia i un carro, resultant el carrer tancat. Francisco Clapés ab una cotutó al front.

Al pla de la Boqueria una tartrana atropellà a l'urbà Fructuós Corral, causant-li contusions al colze esquer i al cap, de les que'n fou auxiliat al dispensari de càlia Ciutat.

El cobrador dels tramvies de l'Anónima Miquel Lluch Fructuós, tingué d'ésser auxiliat al dispensari de Sants per presentar ferides i erosions a les mans, causades per un carro que l'atropellà a la Travessera (Les Cortes).

Davant del balneari de la platja de S. Martí, se barallaren dos subjectes, resultant un d'ells ab una ferida a la cara de la que'n fou curat al dispensari de la barriada.

D'una casa del Passeig d'Isabel II els lladres se'n endugueren algunes joies i pretes de roba. Una grupeta tingué la una dona del carrer de l'Estrella, 39 pessetes.

Al mercat de Sant Josep, una dona de 35 anys, casada, habitant a una barriada de Vistalegre, demanà auxili a un municipal per agafar a una altra dona, a la qual acusa de saber ont és una nena de 8 mesos, filla de la denunciada, que el 2 de febrer li va ésser robada al carrer del Robador, com oportunament varem dir.

La detinguda havia dit primer estar-se enterada, però ara se n'ha repenedit i assegura no saber res.

Fou posada a disposició del jutjat.

Un comerciant del carrer dels Banys Nous denuncià que a p's tercers els amos maltractaren furiosament a una noia que tenen de menyona, lo qual solia passar sovint.

Un municipal se presentà al pis de referència, ont se negaren a donar-li explicacions.

Se'n passà passat denuncia al Jutjat.

A la plaça de Sant Pau, una dona de 80 anys que a causa d'una gran debilitat estava estesa a terra, la pacient que és natural d'Alcaniz, se'nomena Clementina Millán, i fou auxiliada al dispensari de càlia Ciutat.

Segueren ahir curats al dispensari de Santa Madrona i a la casa de socors del districte de les Drecsanes, Joana Olivé, de 40 anys i Miquel Barrachin, de 45, que presentava, el primer, fractura de la clavicula dreta, i el segon esgarrinades al nas, causades mútuament en baralles que tingueren al carrer de la Cera per qüestions del ofici.

Al Passeig del Cementiri, 19, entressol,

primera, sigui trobat mort a l'excutat, en mitg d'un toll de sang, al va del pis Josep Vilalta. Signé traslladat el cadavre a l'Hospital Clínic.

A una montanya de S. Gervasi, pertanyent a la masia Vilana, s'hi declarà un incendi, cremant-se com uns 500 metres de bosc. Al lloc del succeís hi acudiren els bombers de Gracia i S. Gervasi, municipals i urbans. Signora la causa del foc.

Al passatge de Marimón, 24, ebanisteria, se cremà'l sarge de la xameneia, acudint a apagarlo l'automòbil de la plaça de Santa Agna i una bomba de la Ronda de Sant Pau. Ni l'un ni l'altra calgué que funcionessin per haver-se apagat el foc per si sol.

Al dispensari de l'Universitat signé auxiliada una senyora Castellà que presentava esgarrinades al coll i de la que's seus pares asseguraven que s'havia begut sal-

fumant: Aixó darrer no's pogué compro-

ANUNCIS OFICIALS

LA AZUCARERA DEL JALON.—Epitja.—Domicili social, Sagrassos.—En virtut de lo resolt en la junta general celebrada el dia 5 del corrent, el Consell d'Administració d'aquesta Societat té acordat efectuar el pagament de 75 pessetes, lliure d'impostos, contra'l cupó núm. 4, tots els dies feiners, desde'l 9 de l'actual, de deu a dotze del matí, en el domicili del senyor vispresident, don Juli Barbey, carrer de la Comtesa de Sobradell, número 1, principal, ont se facilitaran les factures corresponents.

Barcelona 6 de juliol de 1908.—Per «La Azucarera del Jalon».—El gerent, Enric Miret.

Informació de Madrid

(Servici de EL POBLE CATALÀ)

9 matí

La premsa madrilenya

«El Imparcial» s'ocupa dels successos de Guinea, censurant al ministre d'Estat, al que acusa d'indiferència, ja que desde d'ahir el tenen notícies particulars, no ha pogut comunicar encara la versió oficial.

Diu que a Guinea hi ha una insurrecció formidable contra Espanya i crida l'atenció sobre una carta del senyor Bosch que de la secció colonial del ministeri d'Estat en la que's fan greus acusacions contra els antecessors del senyor Alameda Sazcar en aquell departament.

Enten dit diari que deu parlar d'aixó en el Parlament.

També diu que no és segur que en la sessió d'avui del Congrés se discuteixin els articles 173 i 174 de la Reforma local. La comissió té'l propòsit de discutir-los havent enterrat ahir el senyor Carbó de les modificacions fetes per si té ocasió d'intervindre en el debat que se suscit.

Hi havia el propòsit d'apassar aquesta discussió fins el dimecres per tindre més que anar el senyor Maura a Toledo, a la festa militar, però's creu que podrà tornar a ésser aquí pera assistir a la segona part de la sessió.

«El Liberal» parla de la projectada reforma interior de Madrid y de l'emprèstit que va negociar per aquest fi. Demana que's fassin obres municipals, puig desde 1868 no se n'ha fet cap.

Parlant de l'indult de la família Rull «El País» diu que la premsa de Barcelona el demana tímidament, a excepció de don Gabriel Alomar que decididament el reclama desde «La Campaña de Gracia».

Manifesta el diari madrileny que odia a Joan Rull y aplaudeix el veredict del Jurat que'l declarà culpable.

«El País» obrí per convicció moral, pel testimoni dels declarants i per indicis, però considera que's als poders no deuen jutjar a ningú per raons de sentit d'un jutjat.

Se manifesta paridari de l'indult y d'aixó.

«Tenim altra raó pera sollicitar l'indult den Joan Rull. Si Rull no sab res d'aquests respectes al terrorisme, creiem que si sab molt de l'atentat d'Hostafrancs, fruit frustat que s'atribuixen als senyors Lerroux y als seus amics. No deu desaparèixer aquests testimonis en la vista massa retrasada de la causa sobre aquest atentat.

En aixó mateix de l'indult, si'l demanen sols els catalans pot malograr-se el nou propòsit. Per aixó no's donem per resents i si ho advertim o senyalem, és pera fer veure aquest defecte y les seves possibles conseqüències, defecte tant arrelat, tant de rassa, per dirho així, que d'ell no's lliura esperit tant culte, fi y expansiu, com el del senyor Alomar, escriptor al que admirem y estimem».

«El Universo» s'entreté en censurar el projecte de llei del Govern francès l'imitant la penalitat acadèmica en els delictes comesos pels mestres en l'exercici de les seves funcions contra la religió y la patria. Califica el projecte de Jacobí.

La «Gaceta»

Publica les següents disposicions: Programa de les oposicions per ascendir de categoria d'administrador a la de director dels cos especial de presons.

Reials ordres resolucions d'expedients en sollicitud de que's modifiquin els epígrafs 13 de la classe 5.ª de la tarifa 1.ª y 107 de la classe 7.ª de la tarifa 4.ª d'industrial.

El 13 se modifica concedint la facultat de reformar, conservar y modificar els objectes de la seva industria en forma y condicions anàlogues a les verificades en el 12 pels venedors d'instruments de matemàtiques, y el 107 reconeixent als instal·ladors la facultat de suministrar el material que en les instal·lacions s'ha de emplejar.

R. O. resolució d'un expedient promou per modificar l'epígraf 37 de la tarifa 2.ª.

Se modifica en el sentit de que's industrials de l'epígraf 37 poden, sense pagar altra contribució, executar tota classe d'operacions bancaries ab la garantia dels conceniments, cartes de pago, etc., sense perjudici de que l'administració faci si les seves comprovacions pera evitar frau.

R. O. aclaratoria de la del 28 de febrer darrer que modifica la tributació de les industries de fabricació de xacolata.

Se proposa substituir la nota unida als epígrafs 407 y 408, refundits, per aquesta altra: «Si la maquinària d'ufar tingues més d'un barrejador, se pagarà per cada un d'ells que excedeixi el 50 per 100 de la quota senyalada a la maquinària de afinar».

Convocatoria al concurs de premis pera 1909 y 1910 de la Real Academia de l'Historia.

En l'opinió les condicions físiques que deuen reunir els aspirants a ingress de la Escola especial d'enginyers de camins.

De Cartagena

Cartagena.—Les companyies Trasatlàntica y ferroviaria del Mitgida no han volgut prorrogar més temps el servei Paris-Cartagena-Orán.

En l'opinió ha produït mal efecte per que'na implantar aquest servei Cartagena va fer molts gastós.

Demà arribarà l'últim tren de luxe.

—Ha arribat el creuer «Cataluña», que venia en l'arsenal de reparacions.

Després, segons se diu, marxarà a Palma de Mallorca, pera esperar al rei.

A la memoria de Mendizábal

Pera la festa que com altres anys organisa la Federació antiesclavista a la memoria den Mendizábal s'han demanat reballs als senyors don Joaquim Costa, Pérez Galdós, Calzad y Nakens y se convoca a Moret, Canalejas, Melquades Alvarez, Romanones, Sol y Ortega, Dávila, López

Dominguez, Lerroux, Morote, Estévez, Blasco Ibañez y molts altres.

Barco perdut

Bilbao.—A l'entrada del port de Burdeos s'ha confonat el vapor «Mar Negro» de la Companyia «El Nervión», d'aquesta capital.

El nou amortizable

Se cotisen ja en Borsa els títols del nou Deute Amortizable al 4 per 100. S'han operat a 88.

Naufraji

Bilbao.—A causa de la forta galerna (han naufragat a vora Bermeo les barques de pesca «San Pedro» y «Santa Bárbara».

El embaixador «San José» les va auxiliar salvant a la tripulació de la «San Pedro». Els mariners de l'altra barca quedaren ofegats.

Manifestacions den Bosada

Alguns periòdics demanen, secundant la actitud d'«España Nueva», que's donguin els noms dels periodistes que's donguen estan subvencionats pel ministre de Foment, pera saber lo que hi ha de veritat en aixó.

El ministre, parlant avui de l'assumpte, ha dit que la primera noticia se va donar en un periòdic de Murcia, en el que l'articulista deia que del diner destinat a colonisació interior s'havien gastat pessetes 300.000.

Aixó és inexacte, perquè sols s'han gastat 3.000 pessetes en plans y altres treballs realitzats pels enginyers.

Ademés, el ministre ha dit que ell no administra aquests fondos, sinó la Junta de Colonisació interior.

També ha negat que ara's donguin Memòries en el ministeri.

Pera comissions tècniques hi ha presu-postes 30.000 pessetes y sols s'han invertit fins ara 8.000 y sempre recauen aquests en empleats del ministeri.

L'automòbil de la casa reial

La Granja.—Al tornar el rei de passeig per veure comptre un pagó de l'espècie de l'automòbil y va quedar indignat.

Se va demanar al Palau un altre automòbil y en ell va tornar el rei.

CONGRÉS

Sobre la sessió a les 3.30.

Ocupen el banc blau els senyors Maura y La Cierva.

El senyor LLORENTE recorda'l prec que te fet sobre la construcció d'artilleria per la fabrica de Trubia y demana uns expedients del arsenal de la Carraca.

També demana que vingui a la Cambra els ministres de la Guerra y Marina, pera explicar la seva interrelació sobre aquest comitè.

El senyor AZCARATE pregunta al ministre de la Governació quins motius ha tingut l'arcalde de Toledo pera atropellar a son dret a un regidor que va demanar que constés en acta la seva protesta per la suspensió d'un miting socialista que devia celebrarse a l'aquella capital. L'esmentat arcalde va ordenar el processament del regidor per desobediència a la seva autoritat.

El ministre de la GOVERNACIÓ explica lo ocorregut y diu que l'arcalde va oficiar al governador y aquest se va limitar a traslladar al jutge la comunicació.

El senyor AZCARATE rectifica y demana que's trasmeti'l fet a coneixement del ministre de Gracia y Justicia, pera que's fassi llum en aquest procés incoat per denuncia falsa.

El senyor SORIANO pregunta quin se va tancar el Parlament y prega que vingui ab urgència a la Cambra el ministre d'Estat, pera interparlar sobre'l successos que passen al Golf de Guinea.

Pregunta també, si és cert que un periodista republicà, pres a Liria (Valencia), va ser traslladat a Madrid, pera assistir a un judici oral, en conducció ordinària, per la guardia civil, y el demana que's estigui perqu'el cert se fassi lo possible pera evitarlo.

Per últim sollicita el ministre d'Hisenda que vingui a la Cambra els expedients sobre pago dels cupons del Deute exterior a Paris, és a dir, sobre lo del estancial, perquè diu que l'assumpte porta còpia.

El Sr. LA CIERVA diu que, sens perjudici de lo que fassi la Mesa, posarà en coneixement del ministre de Gracia y Justicia el prec del senyor SORIANO, relatiu al periodista republicà.

La presència diu que respecte al tancament del Parlament sols pot donar-li una impressió personal y és que t'irguir a tancar-se.

El senyor TEJERO demana que's fassi una inspecció a les obres del port de Huelva.

Segueix la interrelació del senyor Canalejas sobre ensenyansa.

El marqués de VILLAVICIOSA DE ASTURIAS hi intervé pera alusions.

Li diu al senyor Canalejas que al defensar la ensenyansa neutra ho ha fet pera conragrar-la ab la esguerra catalana. Doncs, vegi S. S. que malament hi agreeixen y com el tracten tots els solidaris.

(Ralles).

Diu quel veritable iniciador de la ensenyansa neutra és el senyor Azcarate perquè ella's deriva del qüestionari únic que va redactar en temps del senyor Garcia Alix.

Així, doncs, jo, en nom de l'esquerra, afegeix—sols tinc de demanar, pera estabrir la ensenyansa neutra, que aquest qüestionari únic se publicui dins de l'any actual.

En paragrafs que produïxen grans rialles, li diu al senyor Canalejas que està enamorat de l'Universitat y que de aquest amor ne resulta enganyat y sequestrat l'Estat. És un amor—diu—del

que'n resulten dues víctimes: l'Estat y la Constitució; és a dir que S. S. me fa l'efecte del «Villuio de l'Estat y del «Pernalsa de la Constitució. (Grans rialles).

Diu que, de jove, va voler ser catedràtic; però abans de fer oposicions els seus amics el varen portar al tir de coloms. Vaig guanyar un premi, me varen entregar mil pessetes; y aquí me tingué—exclama—de la Filosofia al Tir de Coloms y viceversa, demanant dietes pera'l diputats.

(Ralles).

Jo vull ser diputat, perquè crec en el perver de la nova patria.

Després parla del Esperit Sant, del obscurantisme, del cinematògraf, del liberalisme, de la Ciencia y d'una altra porció de conceptes, relacionant-los entre si y citant a Voltaire, a Bakounine y altres, pera deduir que l'Església Catòlica té raó al dir quel liberalisme és pecat.

El llibre cal posar-la al cor y l'Estat al cap y així tindrem un criteri claríssim pera l'Instrucció pública.

Anís 1: principi que in o m n l's t's t y d'u que la classificació de la ciencia, és la cultura, la cultura és la luita, la lluita és la estrategia y la estrategia és l'engany. (Segueixen les rialles).

Afirma que hi ha dues forces pera imposar-se: la dels punys y la del cap. La primera dona l'oc al militarisme y al feudalisme y la segona al catedràticisme.

Aixó ho audeix pera demostrar lo que serien capassos de fer els que comercien ab la força del les armes y de les idees.

Afirma que's sofistes varen cobrar un odi grandíssim a Sócrates y per aixó les varen emprendre ab ell y el varen fer veure la ciutat. Doncs lo mateix—diu—passa ab el projecte d'Administració local.

El senyor MAURA és Socrates; jo no dic que's els sofistes, però la obstrucció és la ciutat. (Més rialles).

Diu que varem anar a descobrir el nou món ab la creu y l'espasa; però ens hem quedat sense la creu y sense la espasa: ens hem quedat sols ab lo que som: ab les veines.

Prega a la presidencia que li reservi la paraula pera demà, pera deduir les conseqüències de lo dit avui.

El PRESIDENT.—No podria deduir avui aquestes conseqüències? (Ralles).

El marqués de VILLAVICIOSA.—No puc y desitjaria ferho demà.

La presidencia hi accedeix y se sospèn el debat.

Orde del dia.—S'aproven alguns dictàmens.

Segueix el

Debat d'Administració local

El senyor SORIANO apoya una esmena al article 203, que és rebuñada en votació nominal per 101 vots contra 17. Li contesta el senyor BELVER, de la comissió.

Altra del senyor Romero és rebuñada per 96 vots contra 21, y altra del senyor SORIANO per 99 contra 20.

A l'arribar a l'aquest punt se promou un gran avalot.

El senyor SORIANO rectifica.

Se'n torna ja la esmena en votació nominal.

El senyor SORIANO diu que la comissió és la obstrucció de la descoartesia.

En votació nominal és rebuñada la esmena per 90 vots contra 20.

El senyor LLORENTE ne defensa una altra al mateix article.

Li contesta breument el senyor LOMBARDERO, de la comissió.

El senyor LLORENTE rectifica.

Al posarse a votació la esmena el senyor PEREZ GALTOS demana que sigui nominal.

El PRESIDENT diu que no són set com prevé el reglament els diputats que demanen votació nominal.

Les minories protesten sorollosament de lo que acaba de dir el president.

El PRESIDENT, després de tocar la campaneta, diu: «No's pren en consideració l'esmena».

El senyor MAURA hi intervé dient que a la Taula correspon dir si una esmena és presa o no en consideració.

(Protestes de les minories y tocs de campaneta. El president demana orde).

El senyor LOPEZ BALLESTEROS fa constar que era al saló, demanant que la votació fos nominal.

El PRESIDENT insisteix en que no demanen votació nominal el nombre reglamentari de diputats puig sols se'n aixequen sis.

(Noves protestes. El senyor Romero intenta parlar pera restablir la veritat dels fets y el president ho impideix).

El senyor MAURA hi intervé de nou pera posar de manifest l'autoritat de les decisions presidencials y fent una crida a la pau y a l'harmonia que entén no pot mancar sino's vol que pateixi el prestigi de la Cambra. Diu que tot pot discutir-se serena y amplament. (Aplaudiments de la majoria).

El senyor ROMERO afirma que eren vuit els diputats que demanaven votació nominal.

El PRESIDENT interromp.

El senyor ROMERO continua defensant el dret de demanar votacions nominals. A continuació se dol de que estant encara pera discutir els articles 173 y 174 del projecte, Diu que passa aixó per desidia de la Cambra.

El senyor SANCHEZ GUERRA, president de la Comissió, diu quel retrés en la discussió de dits articles prové de la necessitat d'estudiar esmenes presentades per les minories. Manifesta que està disposat a llegir a l'acte els articles novament redactats.

Auudeix al senyor Canalejas.

El senyor CANALEJAS defensa el dret dels diputats a demanar votacions nominals no estant en els seus escons. (Rumors y cops de campaneta).

El senyor SANCHEZ GUERRA exposa quin ha sigut el treball de la comissió respecte als articles 173 y 174 y fins a quin punt s'han acceptat el criteri y observacions de les minories.

El PRESIDENT defensa la seva resolució.

El senyor CANALEJAS exposa quines són les relacions entre les minories y la majoria.

El senyor MAURA hi intervé breument.

El senyor LLORENTE se queixa de la diferencia de tracte que diu que emplen el Govern y la comissió pera'l individu de la Cambra.

El senyor SANCHEZ GUERRA justifica aquestes actituds.

El senyor LLORENTE rectifica dient quel senyor Lombardero no fa lo que va dir el senyor Aparicio, com a president de la Cambra quan se parlà d'aquest assumpte.

El PRESIDENT diu que no troba les paraules del senyor Aparicio a que's refereix el senyor Llorente.

El senyor MAURA hi intervé de nou molt breument.

Justifica el criteri del senyor Sanchez Guerra sobre la presentació dde les esmenes.

Se sospèn el debat y s'aixeca la sessió.

SENAT

Sobre la sessió a les quatre, presidint el general Azcarate.

Al banc blau hi ha els ministres de Gracia y Justicia, Estat, Instrucció y Foment.</

